

UIT DE VERENIGING

Zondag voor de Oosterse Kerken

Christenen van het Heilig Land. Leven tussen uitersten.

In het weekend van 19-20 april 2008 wordt in de parochies de jaarlijkse Zondag voor de Oosterse Kerken gevierd. Het materiaal voor de zondag wordt verzorgd door de Katholieke Vereniging voor Oecumene. Motto is 'Christenen van het Heilig Land. Leven tussen uitersten'. Met deze christenen zijn allereerst de christenen van Israël en van de Palestijnse Gebieden bedoeld. Het oorspronkelijke christendom van het Heilig Land is Grieks-orthodox. Vanwege de heilige plaatsen is er vanaf de eerste eeuwen ook een belangrijke westerse aanwezigheid geweest, tot op de dag van vandaag. De ontmoeting tussen oosterse en westerse kerken heeft daar altijd plaats gevonden. Ook de oorspronkelijke Palestijnse christenen zijn vaak van een oosterse naar een westerse kerk gewijcht, zodat je nu bijvoorbeeld een belangrijke rooms-katholieke kerk van de Latijnse ritus hebt met een eigen Palestijnse patriarch. In Israël zijn er messiasbelijdende joden en zogeheten Hebreeuwse rooms-katholieken.

De christenen van het Heilig Land leven vaak tussen uitersten, bij voorbeeld Palestijnse christenen tussen de Israëlsche staat en Palestijns islamisme, maar er zijn nog tientallen andere voorbeelden.

De poster van de Zondag voor de Oosterse Kerken 2008 laat een Palestijnse christelijke vrouw zien die bidt in de Geboortekerk te Betlehem, haar handen daarbij leggend in een kruisvormige opening in een pilaar van de kerk. De foto drukt iets uit van de positie van christenen in zowel de Palestijnse Gebieden als Israël, van hun "Leven tussen uitersten". (De foto is van de hand van nieuwsfotograaf Nayef Hashlamoun, directeur van de Palestijnse vredesorganisatie Al-Watan, die samen met Nonviolence International een fotosite beheert: <http://www.palestinetoday.org>)

Er zijn ook christenen van het Heilig land die vanaf 1948 het gebied ontvlucht zijn. Zij kwamen bijvoorbeeld terecht in Libanon, waar ze soms Libanees staatsburger, maar meestal stateloos werden. Ze mogen een heleboel beroepen niet uitoefenen. Zo kwamen er Palestijnen, meest oosterse christenen, terecht in Dbayeh, een vluchtelingenkamp bij Beiroet. Ook zij leven al tientallen jaren tussen extremen: een Palestijn-onvriendelijke Libanese samenleving en islamisme in sommige andere Palestijnse vluchtelingenkampen. Drie 'Kleine Zusters van Nazareth', een Libanese en twee Belgische, leven onder hen, solidair met hun sores en zich inzetten voor kleinschalig maatschappelijk en pastoraal werk en onderwijs. Het belangrijke werk van deze zusters is het project dat wij willen steunen uit de opbrengst van de collecte voor de Zondag Oosterse Kerken 2008 die in de parochies wordt gehouden.

Informatie over en materiaal voor de Zondag voor de Oosterse Kerken op 19-20 april a.s. zijn binnenkort te verkrijgen bij: Katholieke Vereniging voor Oecumene, Walpoort 10, 5211 DK 's-Hertogenbosch, Tel. 073-6136471, secretariaat@oecumene.nl, www.oecumene.nl

Roermond: orthodoxe vespers en vigiliedienst

Op de vooravond van Pinksteren (zaterdag 10 mei) organiseert het bisdom Roermond een orthodoxe vespers (18.00 uur) voorafgaand aan een vigilieviering (19.00 uur) in de kathedraal van Roermond. Tijdens de vigilieviering treedt het Syrisch-orthodox jongerenkoor op, onder leiding van pater Saliba. De Katholieke Vereniging voor Oecumene verzorgt in samenwerking met het bisdom Roermond een tentoonstelling die de veelzijdigheid van het oosters christendom in beeld brengt. Met Pinksteren verspreidde de Goede Boodschap zich in vele talen, ook in het Oosten.

Discussieforum

Sinds kort is de website van de vereniging een discussieforum rijker. Het forum richt zich vooral op het oecumenische gesprek met jongeren. Zij presenteerden tijdens de Derde Europese Oecumenische Assemblee te Sibiu een statement. De jongerengedelegeerden bepleiten in dit statement een vernieuwing van het conciliair proces voor gerechtigheid, vrede en heelheid van de schepping aan de hand van de Charta Oecumenica. Zij benadrukken dat hun aanbevelingen niet alleen de voorwaarde vormen voor de motivatie en het verdere werk van jonge oecumenici, maar ook de geloofwaardigheid markeren van de oecumenische beweging. De Katholieke Vereniging

voor Oecumene wil jongeren uitdagen hierover verder met elkaar na te denken. De komende maanden zullen via allerlei kanalen jongeren uitgenodigd worden aan de discussie deel te nemen. De vereniging hoopt hiermee het proces dat jonge oecumenici doormaken te ondersteunen en tegelijkertijd te leren van hun inzichten en elan. U bent van harte uitgenodigd de discussies te volgen en/of eraan deel te nemen. [Naar discussieforum...](#)

LOKAAL

Bisdomblad Den Bosch maakt themanummer over Oecumene

Het bisdomblad van Den Bosch heeft in januari een themanummer over Oecumene uitgebracht. Het nummer biedt een gevarieerd beeld van de oecumene in het bisdom Den Bosch. Zo treft u er onder andere een artikel aan over een bijzonder oecumenisch contact tussen het bisdom Den Bosch, de protestantse kerk in Noord-Brabant en Limburg en de Evangelische Kirche van Kurhessen-Waldeck (Kassel), een artikel over de Byzantijnse ritus zoals die in Malden wordt gevierd en een artikel over een kleine oud-katholieke 'enclave' in Eindhoven. Hebt u belangstelling voor het nummer? U kunt het bisdomblad aanvragen via de redactiesecretaresse van het bisdomblad, Margreet van Beers (mvbeers@bisdomdenbosch.nl) of via de website van het [Bisdom Den Bosch](#)

Pastoraal Cafe Nieuwegein

In de Emmauskerk in Nieuwegein vindt maandelijks op de maandagmiddag het oecumenische initiatief 'Pastoraal Café' plaats. Het is bedoeld als een laagdrempelige inloop voor mensen met een psychiatrische achtergrond, waarbij gastvrijheid voorop staat. Er is veel aandacht voor ontmoeting, samenzijn en ruimte voor geloofs- en zingevingsvragen. Daarnaast vindt een meditatieve viering plaats. In deze viering wordt er naar muziek geluisterd, er wordt een lied / gedicht / verhaal uit de Bijbel gelezen, men stelt elkaar hierover vragen, er worden kaarsjes opgestoken en er wordt samen gebeden. Het betreft een initiatief vanuit de Raad van Kerken. Voor informatie bel de beide begeleiders 298 00 10 (pastor H. Oldenhof) en 606 09 80 (dominee A. van der Plaat). Het betreft een initiatief vanuit de Raad van Kerken.

Tentoonstelling unieke moderne Roemeense iconen

Van 4 februari tot 29 maart brengt Abdijkaarsen in Egmond – onderdeel van de Benedictijner abdij in Egmond – een tentoonstelling van unieke moderne Roemeense iconen. Hierbij staat het werk van twee hedendaagse Roemeense kunstenaars, Cristinel Covrig en Cristinel Pâslaru, centraal. De tentoonstelling voert de bezoekers als het ware mee op de weg naar Pasen. Het werk van de beide schilders wordt in tal van andere landen geëxposeerd. Het maakt deel uit van de orthodoxe christelijke traditie. De iconen zijn geschilderd op hout en in de Byzantijnse stijl. De Roemeense Orthodoxe Kerk behoort tot de oudste christelijke kerken. De tentoonstelling is voor het publiek toegankelijk van maandag tot zaterdag, van 10.30 tot 16.30 uur. Het adres is: Abdijkaarsen, Vennewatersweg 27, 1935 AR Egmond-Binnen.

Nieuwe website Kerkelijk Centrum Emmaüs te Ede

Onlangs is de nieuwe website van vijf samenwerkende kerken in Ede online gegaan. Op deze site presenteren de Evangelisch-Lutherse Gemeente, de Gereformeerde Kerk, de Hervormde Tabor Gemeente, de samenwerkende Rooms-Katholieke Parochies en de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB zichzelf. De website is te bezoeken via: <http://www.emmaus-ede.nl/>

NEDERLAND

Jaar van het Religieus Erfgoed

Op 17 januari is het Jaar van het Religieus Erfgoed officieel van start gegaan. De officiële opening werd om 17.30 uur verricht door Pieter van Vollenhoven. Vanaf dat moment luiden overal in Nederland de kerkklokken om de opening van het jaar aan te kondigen. Het Jaar van het Religieus Erfgoed heeft als doel de belangstelling voor en de kennis van het religieus erfgoed in Nederland te vergroten en een duurzame toekomst ervan te bevorderen. Aanleiding vormt het feit dat Nederlands religieus erfgoed (dat varieert van kerken, synagogen, kloosters en kapellen tot abdijen, moskeeën en begraafplaatsen) door ontkerkelijking onder zware druk staat. Tevens wordt in het voorjaar een prijsvraag uitgeschreven voor veelbelovende plannen voor neven- of herbesteding van religieuze gebouwen. De Stichting 2008 Jaar van het Religieus Erfgoed

organiseert deze prijsvraag op verzoek van het VSBfonds. Het beschikbaar stellen van substantiële prijzen is een bijdrage aan een goede toekomst van religieuze gebouwen. De prijsvraag stimuleert eigenaren en beheerders gericht na te denken over de mogelijkheden die hun gebouwen bieden. In het vroege voorjaar van 2008 wordt de prijsvraag uitgeschreven en landelijk bekend gemaakt. Procedure, criteria en indieningvereisten komen beschikbaar via www.2008re.nl.

Reliflex vervolg

Het Dominicaans Studiecentrum voor Theologie en Samenleving (DSTS) en Stichting Zinweb hebben besloten de website www.reliflex.nl voort te zetten. Deze website, die aanvankelijk opgezet was voor de duur van één jaar, trekt elke maand een groeiend aantal bezoekers. Met ingang van 7 januari 2008 presenteert de site actuele maandthema's over het veelkleurige religieuze engagement van moderne mensen en hun interreligieuze gesprek. Het januarithema van het vernieuwde Reliflex is: 'Bijbel en koran'. Wederom hebben velen hun medewerking hieraan toegezegd, onder wie Ceylan Pektas-Weber, Jan Jaap de Ruiter en Mohamed el Aissati. Net als vorige jaar komen op www.reliflex.nl tal van (ervarings)deskundigen in video's, audio's, columns en artikelen aan het woord. Om de twee weken zijn er audio-bijdragen en door jongeren gemaakte video's te beluisteren en te bekijken. Ook de overige onderdelen van de site worden in 2008 door het enthousiaste Reliflex-team voortgezet. Bezoekers kunnen rekenen op inspirerende en uitdagende teksten op het brede terrein van religie en samenleving. Ze kunnen ook zelf bijdragen door deel te nemen aan discussies of te reageren op columns, stellingen en opinies. Voor nieuwkomers op de site: alle films, teksten en bijdragen uit 2007 zijn te vinden in het archief.

Studiedag 'Vreedzaam samenleven. Moslims en christenen'

Op zaterdag 23 februari 2008 organiseert Huize Loreto te Lievelede (paters Maristen) een studiedag met de titel 'Vreedzaam samenleven. Moslims en christenen' voor Raden van Kerken/Oecumenische werkgroepen, moskeeën, parochies en kerkenraden in Oost-Gelderland en andere geïnteresseerden. Gastspreker is Emrullah Erdem, islamoloog, vertaler en coördinator van de Stichting Islam en Dialoog. Er is tijdens de studiedag ruimte en gelegenheid voor het moslim-gebed. Christenen kunnen meedoen aan het gebed van de kloostergemeenschap. Aanmelding voor 12 februari 2008. Aanmelding via f.barnhoorn@pkn.nl. De kosten van de dag bedragen 17,50 p.p. inclusief een vegetarische maaltijd.

Intercity bestemming Pasen

Intercity bestemming Pasen is een actie, waarin tien landelijke kerken in Nederland u uitnodigen om mee op reis te gaan. Van 'station' naar 'station' door de "Goede Week": langs Palmpasen, Witte Donderdag, Goede Vrijdag, Stille Zaterdag, om uiteindelijk aan te komen op station Paasmorgen. Men is uitgenodigd om (weer) eens de deuren van een kerkgebouw binnen te stappen. Om (weer) eens kennis te maken. Om te zien wat er binnen die muren nu eigenlijk gebeurt. En dat in de tijd, waarin de kerk op haar paasbest is: van zondag 16 t/m zondag 23 april 2007. Een reisgids is bij zo'n reis geen onnodige luxe. De kerken, die meedoen, bieden het graag aan. Het boekje is ook te bestellen via de website van Intercity bestemming Pasen: <http://www.intercitypasen.nl/>

IKV – Jan Pronk nieuwe voorzitter

Jan Pronk (oud PvdA-minister) is per 1 januari 2008 benoemd tot voorzitter van het bestuur van het Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) waarin zes kerken samenwerken: de Protestantse Kerk in Nederland, de Algemene Doosgezinde Sociëteit, de Oud-Katholieke Kerk, de Remonstrantse Broederschap, de Evangelische Broedergemeente en de Rooms-Katholieke Kerk. Het IKV-bestuur en de ledenraad van Pax Christi (op 1 januari 2007 werd een gemeenschappelijk werkorganisatie IKV Pax Christi opgericht) zijn onder meer verantwoordelijk voor ontwikkeling van visie, bewaking van identiteit en verdieping van relaties met de kerkelijke achterban van respectievelijk IKV en Pax Christi.

Woord & Dienst

Met ingang van januari 2008 zal het tijdschrift Toer niet meer verschijnen. Dit tijdschrift bood toerustende artikelen voor vrijwilligers en professionele werkers in de gemeente. Hiermee komt een einde aan bijna 50 jaar Toer. Boekencentrum Uitgevers heeft besloten de functie van Toer te behouden en heeft daarom besloten deze onder te brengen in haar magazine Woord & Dienst. Met ingang van 2008 zal Woord & Dienst 4 maal per jaar verschijnen in een extra dik nummer met

veel toerustende artikelen rond een thema.
Bron: E-zine Boekencentrum Uitgevers - december

Dag van het Jodendom

Op 17 januari vond de eerste 'Dag van het Jodendom' plaats. Deze dag is een initiatief van de Katholieke Kerk in Nederland. De bisschoppenconferentie heeft in het kader van deze dag een bezoek gebracht aan het Joods Historisch Museum en aan de Portugese Synagoge in Amsterdam. Hierbij zijn de bisschoppen in gesprek gegaan met vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap in Nederland. De bisschoppen concludeerden naar aanleiding van dit gesprek dat de Rooms-Katholieke Kerk nog veel van haar joodse broeders en zusters kan leren op het gebied van leerhuizen en geloofsoverdracht. Daarnaast hebben de gesprekspartners zich voorgenomen in de toekomst vaker gezamenlijk naar buiten te treden op het gebied van sociale, ecologische en medisch-ethische vraagstukken, maar ook op het gebied van vrede en gerechtigheid en het bestrijden van intolerantie jegens en door moslims. Ook willen de gesprekspartners nadenken wat ze samen kunnen doen tegen de gevolgen van secularisering. De dag is bedoeld als een jaarlijks initiatief. Met deze dag roepen de bisschoppen op tot een brede bezinning op de joodse wortels van het christelijk geloof en op de betekenis van de dialoog met het levende jodendom voor christenen. In andere Europese landen bestaat al langer een speciale dag voor ontmoeting tussen katholieken en joden. De Dag van het Jodendom wordt voortaan elk jaar op 17 januari gehouden.

Benoemen en bouwen gesteund door RK-Kerk Nederland

De Nederlandse bisschoppen zijn mede-initiatiefnemers van de oproep van prominente Nederlanders om in 2008 op een waardige manier met elkaar samen te leven. Ton van Eijk, voormalig algemeen-secretaris van de Raad van Kerken, maakt deel uit van de initiatiefgroep van de oproep onder de titel Benoemen en Bouwen. De Rooms-Katholieke Kerk is lid van de Raad van Kerken. De woordvoerder van de bisschoppenconferentie, Matheu Bemelmans, liet weten aan [katholiek-nederland.nl](http://www.katholiek-nederland.nl): "Zijn ondertekening kun je rustig naar de bisschoppenconferentie toeschrijven". De brief, de deelnemerslijst en inspirerende initiatieven kunt u bekijken op: <http://www.benoemenenbouwen.nl/>.

Bron: [katholiek-nederland.nl](http://www.katholiek-nederland.nl), 2 januari 2008

Klaas van der Kamp algemeen secretaris Raad van Kerken in Nederland

Tijdens de jaarlijkse Oecumenlezing in Utrecht heeft de Raad van Kerken Nederland bekend gemaakt dat Drs. ing. Klaas van der Kamp is benoemd tot nieuwe algemeen secretaris van de Raad van Kerken. Zijn benoeming gaat in per 1 maart 2008. Klaas van der Kamp (48) is predikant van de Protestantse kerk in Nederland. Als uitgever voor Jongbloed en uitgeverij NBG heeft Klaas van der Kamp zich de laatste vijf jaren vooral beziggehouden met de uitgave van De Nieuwe Bijbelvertaling. Daarvoor heeft hij verschillende functies uitgeoefend, binnen en buiten de kerkelijke wereld. Van der Kamp werkte onder meer als adjunct-hoofdredacteur bij het Friesch Dagblad, als gemeentepredikant in de hervormde gemeente Zwaagwesteinde, als scriba bij de (hervormde) Provinciale Kerkvergadering in Zwolle en als hoofd corporate communicatie bij de Protestantse Kerk in Nederland. Hij was verder onder meer voorzitter van het curatorium van de Theologische Universiteit in Kampen en bestuurslid van de IKON. Van der Kamp heeft ook een ruime oecumenische ervaring. Van 1994 tot 1999 was hij voorzitter van de Provinciale Raad van Kerken in Overijssel/Flevoland en van 1999 tot 2002 heeft hij de voorlichting verzorgd van de landelijke Raad van Kerken. Bovendien heeft Van der Kamp als scribent voor het Friesch Dagblad en de Stichting Persunie in de jaren tachtig verslag gedaan van bijeenkomsten van de Wereldraad van Kerken.

Bron: Raad van Kerken Nederland

40-jarig bestaan Raad van Kerken

De Raad van Kerken in Nederland bestaat dit jaar 40 jaar; het jubileum wordt op 21 juni a.s. gevierd in de Jacobikerk. De dag begint met een symposium. Vanaf 13.00 uur is men welkom, koffie en thee staan voor klaar. Om 13.30 uur start het symposium met een drietal sprekers. Als eerste de nieuwe voorzitter van de Raad van Kerken, de heer Henk van Hout over welke uitdagingen hij ziet voor de oecumene. Vervolgens zal een groep jonge theologen ons deelgenoot maken van hun visie op de toekomst van de oecumene. Als laatste deelt mevrouw ds. Ineke Bakker (tot oktober 2007 algemeen secretaris van de Raad, nu directeur bij Oikos) haar mening over de spiritualiteit van de oecumene met ons. Na elke voordracht wordt de zaal interactief betrokken door middel van een tweetal prikkelende stellingen. Er zal tevens een Jubileumboek

worden gepresenteerd. Het eerste exemplaar van dit jubileumboek zal tijdens het symposium worden overhandigd. De middag wordt afgesloten met een oecumenische viering. Tussen de programmaonderdelen door worden nog een aantal ludieke items georganiseerd. Na de viering kan men elkaar ontmoeten bij een hapje en een drankje om elkaar geluk te wensen met deze 40 jaar en een dronk uit te brengen op een goede toekomst voor de oecumene.

U kunt zich aanmelden voor het symposium en de viering via 40jaar@raadvankerken.nl of per post naar 40 jaar Raad van Kerken, p/a Peppelhoven 15, 6225 GX Maastricht onder vermelding van naam, adres, het aantal personen. Aansluitend is er 's avonds feest in de Utrechtse binnenstadskerken omdat de stedelijke Raad van Kerken Utrecht ook zijn 40-jarig jubileum viert. Er is o.a. een Taizé-viering om 18.30 uur in de Janskerk.

Verder ligt het in de planning dat er in april een feestkrant uitkomt waarin u alles kunt lezen over het programma van de estafetteweek en zaterdag 21 juni 2008.

Voor meer informatie over het jubileum en de daaraan voorafgaande estafette-week, bezoek: <http://www.raadvankerken.nl/?b=272>

Bas Plaisier roept op tot samenwerking

Ter gelegenheid van de installatie van mgr. van Eijk als aartsbisschop van Utrecht hield dr. Bas Plaisier namens de Protestantse Kerk in Nederland en de Raad van Kerken in Nederland een toespraak. Na een schets van de zorgelijke toestand van de kerken in Nederland, de terugloop van kerkleden en de sluiting van honderden kerkgebouwen klonk de oproep van Bas Plaisier. De volledige tekst van de toespraak is te vinden op:

<http://www.ikonrtv.nl/kerknieuws/nieuws.asp?old=12452>

Kaartenactie Jong Katholiek

In de aanloop naar de workshop oecumene op de Katholieke Jongerendag van 4 november 2007 ontstond het idee voor een kaartenactie. Bij Jong Katholiek heeft Valentijnsdag (14 februari) dit jaar een oecumenisch tintje. Geen zoetsappig gedoe, geen commerciële stunt, maar een kaartenactie met een diepe boodschap: "Beste kerk van de ander, ik heb je lief!". Daarom roept Jong Katholiek katholieke jongeren op om op 14 februari 2008 gezamenlijk die boodschap te laten klinken in hun nabije omgeving: "Beste Protestantse Gemeente...", "Beste Nederlands Gereformeerde Kerk...", "Beste < vul zelf maar in >, ik heb u lief." Daarvoor kun je gebruik maken van speciale valentijnskaarten die men kan bestellen bij Jong Katholiek. Meer informatie over de actie: <http://www.jongkatholiek.nl/jongkatholiek/nws.php?id=1475>

Bron: www.jongkatholiek.nl

EUROPEES

Paulusjaar met oecumenisch tintje

Tijdens een druk bijgewoonde persconferentie in Rome werd het Paulusjaar gepresenteerd. Paus Benedictus XVI roept geen heilig jaar uit, maar in de basiliek van Sint-Paulus buiten de Muren wordt van 28 juni 2008 tot 29 juni 2009 wel de oecumenische deur geopend. Volgens de overlevering werd de 'apostel der heidenen' in deze basiliek begraven. "De paus opent op 28 juni het Paulusjaar en publiceert daarover weldra een document. Het hele jaar blijft het Pauluslicht ontstoken", aldus kardinaal Andrea Cordero Lanza di Montezemelo, rector van de basiliek. Hij sprak de berichten in de Italiaanse media tegen dat de paus een pelgrimsreis plant in Paulus' voetsporen. De kardinaal blijkt wel opgetogen over het feit dat vele andere christelijke Kerken, waaronder het oecumenische patriarchaat van Constantinopel, een Paulusjaar uitroepen. "De Pauselijke Raad voor de Eenheid van de Christenen heeft contact met vele christelijke Kerken en nodigde hun verantwoordelijken uit voor de opening op 28 juni in Rome. Op alle niveaus worden activiteiten gepland. In de basiliek vinden een jaar lang dagelijkse en buitengewone plechtigheden plaats, er zijn gebedsbijeenkomsten en er is gelegenheid tot biechten. Er wordt een cultureel-religieus programma uitgewerkt met conferenties, tentoonstellingen en concerten, en het Vaticaan geeft speciale munten en postzegels uit. De academische wereld brengt een nieuwe uitgave van de Handelingen van de Apostelen en de brieven van Paulus op de markt."

Bron: Kerknet.be, 23 januari 2008

WERELDWIJD

Zwitserse kerken tekenen Charta Oecumenica

Naar aanleiding van de Gebedsweek voor de Eenheid van de Christenen ondertekenden kerkleiders van tien christelijke Kerken uit Zwitserland de Charta Oecumenica in de kathedraal van St. Gallen. Dat werd op 20 januari met plaatselijke kerkleiders nog eens overgedaan in de kathedraal van Fribourg. Het charter werd op het einde van de tweede oecumenische assemblee in Graz (1997) officieel afgekondigd als leidraad voor de dialoog tussen de christelijke Kerken. In april 2001 werd het tijdens een oecumenische plechtigheid ook plechtig ondertekend door de belangrijkste Europese kerkleiders.

Bron: Kerknet.be, 20 januari 2008

Aartsbisschop Christodoulos overleden

Op 28 februari jl. is aartsbisschop Christodoulos, de leider van de Kerk van Griekenland, op 69-jarige leeftijd in Athene aan kanker overleden. Wereldwijd zijn er vijftien miljoen Griekse orthodoxen. De Griekse overheid had vier dagen van nationale rouw afgekondigd. De Griekse kerkleider reisde eind vorig jaar nog naar de Verenigde Staten voor een levertransplantatie, maar toen al bleek dat de ziekte te ver gevorderd was. Hij was een conservatieve primaat met een geweldige populariteit. Hij meende op vele plekken gevaar voor zijn kerk te moeten ontwaren. Hij was een fel verdediger van de Grieks-orthodoxe Kerk als staatskerk en als drager van de nationale identiteit. Zo stelde hij zich te weer tegen de (geslaagde) poging van de Griekse regering de godsdienst niet langer in 's lands identiteitspapieren op te nemen, iets waarachter hij de hand van joden vermoedde. Aartsbisschop Christodoulos sprak zich ook meermaals uit tegen het Turkse lidmaatschap van de Europese Unie, iets waar de Griekse regering onder voorwaarden voorstander van is. In mei 2001 zorgde hij voor een belangrijke doorbraak in de oecumenische verhoudingen tussen de Kerk van Griekenland en de Rooms-katholieke Kerk door ondanks de weerstand bij verschillende leden van de H. Synode eerst gereserveerd maar gaandeweg allerhartelijkst paus Johannes Paulus II te ontvangen. Eind 2006 reisde hij op zijn beurt naar Rome.

Op 31 januari werd aartsbisschop Christodoulos begraven. Duizenden gelovigen verzamelden zich die dag vroeg bij de kathedraal van Athene voor het afscheid van de aartsbisschop. De plechtigheid was live te volgen op de verschillende nationale tv-zenders, terwijl overal in het land vlaggen halfstok hingen. De betekenis van de overledene blijkt ook het grote aantal prominenten uit de Griekse politieke en culturele wereld en de talrijke kerkleiders die de uitvaart bijwoonden. Bij hen de anglicaanse bisschop Richard Chartres van Londen, een delegatie van de Conferentie van Europese Kerken (KEK) onder leiding van secretaris Colin Williams, een Vaticaanse delegatie geleid door kardinaal Poupard en mgr. Brian Farrell, en verschillende orthodoxe patriarchen en aartsbisschoppen, onder wie de Russisch-orthodoxe metropoliet Kyrill.

Bron: NRC, Kerknet.be, 28 januari en 31 januari 2008

Nieuwe aartsbisschop Athene

Een nieuwe leider van de Kerk van Griekenland werd op 7 februari gekozen in de figuur van aartsbisschop Hieronymos (70), een gematigde figuur, die het verrassenderwijs in één verkiezingsronde won van de traditionelere kandidaat die een uitgesproken mening had over een hechte band tussen Kerk en Staat. De kersverse aartsbisschop Hieronymus ziet meer in een "nadere studie" van de scheiding tussen Kerk en Staat. Onder de druk van de Europese Unie kent Griekenland steeds meer rechten toe aan de andere geloofsgemeenschappen, waardoor de nauwe band tussen Kerk en Staat ernstig ter discussie staat. Meer dan 90% van de Griekse bevolking noemt zich orthodox.

De Kerk van Griekenland is een oosters-orthodoxe Kerk, zoals de kerken van Rusland, Servië, Roemenië en vele andere dat ook zijn. De Kerk van Griekenland is in die wereld niet de enige autocefale (= bestuurlijk volledig zelfstandige) oosters-orthodoxe kerk die we 'Grieks-orthodox' kunnen noemen. Zo zijn er in de oosterse Orthodoxie wereldwijd ook andere autocefale Grieks-orthodoxe kerken. Hun leden zijn Griekse staatsburgers, etnische Grieken, Arabieren en Afrikanen. Het betreft het Grieks-orthodoxe patriarchaat van Jeruzalem, het Grieks-orthodoxe patriarchaat van Jeruzalem, het Grieks-orthodoxe patriarchaat van Constantinopel en de Kerk van Cyprus. Het aartsbisdom Sinai valt als autonome (= semi-onafhankelijke) kerk onder Jeruzalem. Het zogeheten Grieks-orthodoxe patriarchaat van Antiochië (zetel in Damascus) is volledig Arabisch, en noemt zich vaak Antiocheens-orthodox of Roem-orthodox (Arabisch 'Roem' = Byzantijns). Uit respect voor het Grieks-orthodoxe patriarchaat van Constantinopel heeft de volledig

zelfstandige Kerk van Griekenland geen patriarch als primaat (zoals de autocefale kerken van Roemenië en Servië), maar een aartsbisschop van Athene. Alle orthodoxe Griekse staatsburgers buiten Griekenland vallen onder de jurisdictie van de patriarch van Constantinopel.

De Kerk van Griekenland is niet de enige canoniek erkende Grieks-orthodoxe kerk op het grondgebied van Griekenland: de Kerk van Kreta valt onder Constantinopel als semi-autonome (= nog minder dan autonome) orthodoxe kerk, met aan het hoofd een kerkleider met de eeuwenoude titel "aartsbisschop van Kreta en geheel Europa" (sic). Zowel Athos als bepaalde Griekse eilanden in de Egeïsche zee vallen rechtstreeks onder Constantinopel. Ook de bisdommen van Noord-Griekenland vallen in naam nog altijd onder Constantinopel, maar zijn voor hun bestuur uitbesteed aan de Kerk van Griekenland. Er is ook een niet-canoniek erkende oud-kalendaristische orthodoxe kerk in Griekenland met eigen bisschoppen en kloosters, een zeer conservatieve en on-oecumenische groep.

Bron: NRC, Kerknet.be en Katholieke Vereniging voor Oecumene

'L'Osservatore romano' in gesprek met Samuel Kobia

"Christelijke Kerken en gemeenschappen worden eerder door morele, dan traditionele theologische vragen verdeeld." Dat zegt Samuel Kobia, algemene secretaris van de Wereldraad van Kerken, in 'L'Osservatore Romano'. Voor het eerst in de geschiedenis werd de leider van het belangrijkste oecumenische overlegorgaan ter wereld geïnterviewd door de krant van de Heilige Stoel. Kobia spreekt de hoop uit dat christenen, ongeacht de kerk waartoe zij behoren, tegen de helft van de eenentwintigste eeuw samen kunnen bidden en liturgie vieren en gemeenschappelijk kunnen plaatsnemen rond de tafel van de Heer. De Wereldraad van Kerken overkoepelt 347 christelijke Kerken.

Bron: Kerknet.be, 25 januari 2008

Oecumenische delegatie bij slotviering 100-jarige gebedsweek voor de eenheid

De slotviering van de Gebedsweek voor de Christelijke Eenheid in Rome, voorgegaan door de paus, werd bijgewoond door Dr. Samuel Kobia, de algemene secretaris van de Wereldraad van Kerken, en leden van de gemengde werkgroep van de Wereldraad en de Pauselijke Raad voor de Eenheid van de Christenen. De gemengde werkgroep hield van 21 tot 26 januari overleg in Rome. De paus ontving de deelnemers voor een audiëntie. Hij sprak daarbij zijn waardering uit voor de inzet van velen, die doorheen de jaren bijdroegen tot het uitdragen van de spirituele oecumene via gebed, de bekering van het hart en het groeien in gemeenschap. De aanwezigheid van zo'n grote delegatie oecumenische verantwoordelijken in Rome is volgens waarnemers uitzonderlijk.

Bron: Kerknet.be, 26 januari 2008

Christelijk mediacentrum open in Jeruzalem

De franciscanen openen in Jeruzalem een gloednieuw mediacentrum, dat vooral een dienst wil verlenen aan pers en televisie. Honderd gasten, bij wie nuntius Antonio Franco, woonden de opening bij. Het centrum verstrekt informatie over de regio en de heilige plaatsen, die namens de Kerk door de franciscaanse custodie van het Heilige Land worden beheerd. Volgens pater Pierbattista Pizzabelli ging de opening gepaard met heel wat moeilijkheden. De uitbouw van het centrum vergde ruim vier jaar en bovendien waren er ernstige financiële problemen. "Maar wij hopen dat wij voortaan van hieruit een boodschap van hoop naar de rest van de wereld kunnen uitdragen."

Bron: Kerknet.be, 27 januari 2008

ROACO buigt zich over Iraakse christenen

De ROACO, de Vereniging voor Hulp aan de Oosterse Kerken in Rome, boog zich onlangs over de toestand van de christenen in Irak. ROACO-secretaris Leon Lemmens, priester van het bisdom Hasselt, op Radio Vaticaan: "Er heerste een grote solidariteit met de Iraakse christenen. De vergadering stond vrijwel volledig in het teken van hun situatie en in het bijzonder van de vraag hoe wij deze christenen en hun Kerken kunnen helpen." De Belgische priester wijst op het hoge aantal Iraakse christenen in het buitenland: "In de buurt van Amman verblijven momenteel meer dan 60.000 Iraakse christenen en elders in Syrië meer dan 100.000. Daarnaast zijn er de vele christenen in Libanon en Turkije. Anderen vertoeven als vluchteling in het noorden van Irak." Volgens Lemmens hebben de Iraakse christenen vooral behoefte aan materiële hulp, omdat vele vluchtelingen zonder werk zitten. "Het ontbreekt ook aan de pastorale structuren nodig voor een normaal geestelijk leven. Het is moeilijk een duidelijk zicht te krijgen op de situatie in Koerdistan (Noord-Irak, red. Oecumene.nl), maar ook daar bestaat een grote pastorale en materiële nood. Met

de ROACA willen wij vooral de nabijheid van de universele Kerk met de Iraakse christenen versterken.”

Bron: Kerknet.be, 30 januari 2008

Katholieke Vereniging voor **oecumene**
Walpoort 10
5211 DK 's-Hertogenbosch

Opgaveformulier lidmaatschap

Naam
Adres
Postcode
Woonplaats
Telefoonnummer
E-mailadres

Ruimte voor Oecumene